

Źródła archiwalne

Archiwum Dworu i Państwa w Wiedniu

(Haus-, Hof- und Staatsarchiv (HHStA))

Politisches Archiv (PA)

PA XL Interna XLV, Karton: 210, 220, 222, 223, 224, 210

PA XI, Karton 141, 260, 265

PA XL, Vatican, Liasse Rom V5, Karton 260

Administrative Registratur (AR)

AR F28/ K.11, 12, 13, 1

Archiwum Administracji w Wiedniu

Allgemeines Verwaltungsarchiv (AVA)

Ministerstwa Wyznań i Oświecenia

(Ministerium für Kultus und Unterricht)

Neuer Kultus:

Sygn.18, K.54, 15

Sygn. 47, K. 604

Sygn. 47, K.622

Sygn. 47, K. 607

Sygn. 67, K. 901

Sygn. 68, K. 925

Sygn. 69, K. 926

Sygn. 57, K. 875

Sygn. D2, K.6

Sygn. 102, K. 1114

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

Ministerium des Innern (Mdl): Allgemeine, Sygn. 9, k. 376

Ogólne

(Allgemeine)

Sygn. 9, K. 376,

Sygn. 24/2, 25

Archiwum Główne Akt Dawnych (AGAD) w Warszawie

Akta c.k. Ministerstwa Wyznań i Oświecenia

(K.k. Ministerium für Kultus und Unterricht)

Sygn. 415 u,

Akta c.k. Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (K.k. Ministerium des Innern)

Sygn. 25, 234, 243

Archiwum Państwowe w Przemyślu (APP)

Zespół 142: *Archiwum Biskupstwa Greckokatolickiego w Przemyślu (ABGK)*

Sygnatury: 87,

433, 434, 436, 437, 443, 444, 490,

3965,

4045, 4517, 4929,

5136, 5138, 5336, 5783, 5784,

Centralne Państwowe Archiwum Historyczne we Lwowie

(Centralnyj Derżawnyj Istorycznyj Archiv Ukrainy u Lwovi)

Fond 130:

Narodowy Instytut „Dom Narodowy” miasta Lwowa

(Nacjonalnyj Instytut „Narodnyj Dim” mista Lwowa)

Opis 1

Nr 944

Fond 146:

Halickie Namiestnictwa, miasto Lwów 1772–1921

(Hałyćkie Namisnyctwo, m. Lwiw, 1772–1921)

Opis 4

Nr 118/2, 158, 1914, 1919, 2333, 2502, 2503, 2504, 2555, 2565, 2566, 2567, 2568, 2570, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2581, 2583, 2588, 2589, 2590, 2600, 2607, 2608, 2609, 2610, 2615, 2618, 2960, 3090, 3091, 3092, 3093, 3102, 3130, 3779, 4183, 4395, 4396, 4858, 4931, 4932, 5041, 5093, 5122, 5135, 5164, 5169, 5180, 5303, 5304, 5305, 5307, 5318, 5308, 5309, 5310, 5311, 5314, 5316, 5317, 5319, 5320, 5322, 5323, 5325, 5327, 5329, 5384

Opis 5

Nr 3275

Opis 6

Nr Nr 18g104, 98, 120, 98 (3), 98 A (1), 98 A (2), 98 B (1), 98 B (2), 98 B (3), 98 B (4), 98 W (1), 98 W (3), 118/2, 118 (3), 1151, 1152, 1153, 1154, 1155, 1250, 1251, 1252, 1253, 1254, 1260, 1262, 1264,

1272, 1273, 1274, 1275, 1276, 1277, 1278, 1280, 1281, 1291, 1292, 1293, 1294, 1295, 1296, 1297, 1298, 1299, 1300, 1320, 1330, 1331, 1332, 1333, 1334, 1335, 1343, 1344, 1345, 1360, 1361, 1362, 1363, 1364, 1365, 1370, 1371

Opis 7

Nr 2813, 2817, 3548, 3997–3998, 4217, 4233, 4234, 4303, 4304, 4005, 4039, 4081, 4183, 4217, 4233, 4234, 4477, 4575, 4478, 4479, 4563, 4336, 4724, 4725, 4726, 4206, 4304

Opis 8

Nr 251, 257, 258, 343, 869, 1330, 1919, 3997

Opis 8a

Nr 30, 31, 42, 43, 52, 53

opis 66

Nr 1696, 1708

Fond 152:

Sąd Krajowy we Lwowie

(Krajowyj Sud u Lwowi)

Opis 2

Nr 3962, 3977–3984

Fond 178:

Rada Szkolna Krajowa, miasto Lwów, 1867–1921

(Krajowa szkolna rada, m. Lwów, 1867–1921)

Opis 1

Nr 21–22, 487

Fond 196:

Polityczne towarzystwo „Rada Ruska”. Miasto Lwów, 1870–1914

(Polityczne towarzystwo „Ruśka Rada”, misto Lwów, 1870–1914)

Opis 1

Nr 18, 32

Fond 201:

Greckokatolickie Konsystorium Metropolitarne

(Hreckokatolicka Mytropołycka Konsystorja)

Opis 1a

Nr 13/201, 201, 207, 212, 428, 429, 2485, 2962, 2963, 3206, 3207, 4735

Opis 1

Nr 108, 2606, 2618, 2619, 2853, 3790, 4735

Opis 4 W

Nr 427

Opis 5

Nr 35, 37, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 57, 61, 192, 266, 267, 282

Fond 309:

Towarzystwo Naukowe im. Tarasa Szewczenki, miasto Lwów 1873–1939)

(Naukowe Towarzystwo im. Szewczenka misto Lwiw, 1873–1939)

Opis 1

Nr 2142, 2539, 2671, 2673

Fond 408:

Greckokatolickie Ordynariat Metropolitarny miasta Lwowa

(Hrekokatołyckyj Mytropolycyj Ordynariat m. Lwowa)

Opis 1

Nr 1336

Bibliografia 311

Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka Akademii Nauk Ukrainy

(Lwiwska naukowa biblioteka im. W. Stefanyka UAN Ukrainy)

Oddział Rękopisów

(Widdil Ruskopysiw)

Fond 29/111

Moch–39/ p.3; Moch - 71/ p 3, Moch – 10, p 2

Hlyn - 11/p 1; Hlyn - 6/ p.1;

Czasopisma

Analecta Cracoviensia 1977

Bat'kiwsczyna 1889

Cerkownyj Wostok 1912

Chrześcijanin w świecie 1984, 1988

Czerwonaja Ruś 1914

Diŭo 1890–1892

Duszpasterz 1892

Gazeta Kościelna 1873, 1893, 1895, 1896, 1904, 1906

Gazeta Narodowa 1848–1893

Głos Narodu 1898, 1900, 1905,

Ilustrowanyj Kalender Obščiestwa im. M. Kaczkowskoho 1893

Kowczeh 2000, 2001, 2003

Kurier Drohobycki 1899

Kwartalnik Historyczny 1993

Łemko 1912–1913

Naprzód 1912

Nauka 1874, 1876, 1890

Nasz Łemko 1934–1939

Nasza Przeszłość 1998

Nowe Państwo 2006

Nowoje Wriemia 1912

Nowyj Prołom 1889

Nywa 1905–1915

Osteuropäische Zukunft 1917

Österreichische Osthefte 1990, 1999, 2000

Patriarchat 2004

Płaj-Almanach Karpacki 2003

Przegląd Humanistyczny 1990

Przegląd Prawosławny 2004

Pszczółka 1883–1884, 1889

Ruskij Sion 1879

Ruslan 1911

Russkaja Rada

Słowianin, 1868–1871

Słowo 1861

Studia Ecologiae et Bioethicae 2007

Studia Historyczne 2000

Studia Religiologica 1996

Swoboda

The Times 1912

The Slavonic and East European Review 2004

Ukrajina Moderna 1997

Ukrajina, Nauka i Kultura 1991

Warszawskie Zeszyty Ukrainoznawcze 1994

Wiadomości Kościelne 1874–1876

Wieniec 1881, 1886, 1888

Wistnyk Peremyskoj Eparchii 1889–1901

Więź 1987

Zoria Hałycka, 1849–1853

Znak 1997

Źródła drukowane i wspomnienia

Birkbeck W.J., *Religious Persecution in Galicia (Austrian Poland)*, Londyn 1912.

Cerkiew unicka we wschodniej Małopolsce w czasie inwazji rosyjskiej (1914–1917). Fakty i refleksje, Lwów 1920.

Der Weltkrieg und das ukrainische Problem. Ein Beitrag zur Aufklärung der gegenwärtigen politischen Lage von Verax, Berlin, styczeń 1915.

Dziubyna S. (ks.), *I stwerdy diło ruk naszych. Wspomnienia*, Warszawa 1995.

Franko I., *Azbuczna wujna w Hałyczyni 1859 r. Nowi materiały*, Lwów 1912

Ioann Sniurskij Bożeju myłostiju episkop peremyszlskij, samborskij i sanockij, swjatocho bohosłowija doktor, Jeho Imperatorsko-Carskoho Apostolskoho Wełyczestwa dijestwytelnyj tajnyj sowitnyk i procz[aja] i pro[czaja] wsim wirnym dieceziji ciłowanije o Hospodi i archijerejskoje błałosłowenije, w: *Duch i rewnist'. Władyka Sniurskij ta inszi peremyszlanij*, red. W. Pytypowycz, Przemyśl-Lwów 2002.

Jabłońska H. z Seifertów, *Dziennik z oblężonego Przemyśla 1914–1915*, przyg. do druku Hanna Imbs, Przemyśl 1994.

Łozynskij J., *O wprowadzeniu abecadła polskiego do piśmiennictwa ruskiego*, w: *Duch i rewnist'. Władyka Sniurskij ta inszi peremyszlanij*, red. W. Pytypowycz, Przemyśl-Lwów 2002.

Metropolita Andrzej Szeptycki. Pisma wybrane, red. M. H. Szeptycka, o. M. Skórka, Kraków 2000.

Mowa ks. Naumowicza proboszcza r.g. Parafii w Skałacie czytana w obronie swojej złej sprawy publicznie w Sądzie na dniu 23 czerwca 1882 roku we Lwowie i odpowiedź na nią, Lwów 1882.

Ołesnyckij Je., *Storinky z moho żyttja, 1860–1890*, Lwów 1935, cz. 1.

Ordinationes ad curatum dioeceseos gr.cat. priemisliensis, Nr 112, w: Duch i rewnist' Władyka Snihurśkyj ta inszi peremyszlany, red. W. Pytypowycz, Przemyśl-Lwów 2002.

Pęczyński E., *Prawostawie w Galicji w świetle prasy ruskiej we Lwowie podczas inwazyi 1914–1915 roku, Lwów 1918.*

Słowa izreczeny pry torżestwi dnia 3. Maja 1849 pered i podczas sw. Liturhii swjaszczennykamy Lwom Tryszczakowskym, parochom z Rudna i Petrom Łozynśkym, wikarym Cerkwy Lwowskoj Uspenskoj, Lwów 1849.

Sokołow I., *Protojerej Ioann Grigoriewicz Naumowicz. Kratkij biograficieskij ocierk iz żurala „Cerkownyja Wiedomosti izdawajemaja pry Swjatijszem Synodi Nr 38, 1894, Petersburg 1894.*

Swystun P., *Centralny Wydział Towarzystwa im. Kaczkowskiego do Wydziału Krajowego w sprawie odmowy wypłaty subwencji przyznanej przez Sąd Krajowy, Lwów 1910.*

Szczepanowski S., *Nędza w Galicji w cyfrach i program energicznego rozwoju gospodarstwa krajowego, Lwów 1888.*

Wieniec Haliczanki Skromnej i Nadobnej ułożone i kobietom zacnym ofiarowane przez Jana Niemirowskiego, Lwów 1848.

Wołczański J. (ks.), *Adam Stefan Sapieha w korespondencji z biskupami Galicji (Małopolski) w latach 1900–1939, w: Kardynał Adam Sapieha. Środowisko rodzinne, życie i dzieło, red. S. Stępień, Przemyśl 1995.*

Wołczański J. (ks.), *Listy Anny z Działyńskich Potockiej do Arcybiskupa Józefa Bilczewskiego z lat 1901 do ok. 1919, „Nasza Przyszłość”, 1998, t. 90, s.423.*

Zwit Towarzystwa „Proswita” z dijalnosity za czas wid 1.01.1908 do 31 hrudnia 1909, Lwów 1910.

Opracowania

Akcjenty kruglowa stola na tiemu „Rusofilstwo w awstrijskoj Galicii: sowremiennyjeistoricieskije issliedowannja i uroki”. Po matierjalam kruglowa stola sostajawszehojsja 02.12.2000 goda w Russkom kulturnom cientrie g. Lwowa, red. A.W. Truchanenko, Lwów 2000–2002.

Amman Albert M., *Abriss der ostslawischen Kirchengeschichte, Wiedeń 1950.*

Anderson B., *Wspólnoty wyobrażone. Rozważania o źródłach i rozprzestrzenianiu się nacjonalizmu, Kraków-Warszawa 1997 (niemiecka wersja: Anderson B., Die Erfindung der Nation. Zur Karriere eines folgenreiches Konzepts, Frankfurt nad Menem-New York 1985.*

Andlauer T., *Die jüdische Bevölkerung im Modernisierungsprozess Galiziens (1867–1914), red. H. Haumann, Frankfurt nad Menem-Berlin-Bern i in. 2001.*

Andrusiak M., *Narysy z istoriji hałyckiego moskwofilstwa, Lwów 1935.*

Antonowycz D., *Ukrajńska kultura, Monachium 1988.*

Arkusza O., *Hałyckij sejm u wyswitlenni suczasnoci polśkoji istoriohrafiji, w: Ukrajina:kulturna spadščyzyna, nacjonalna swidomist', derżawnist', Lwów 2001, nr 9.*

Arkusza O., *Hałyckij sejm. Wyborczy kampaniji 1889 i 1895 rokach, Lwów 1996.*

- Arkusza O., *Rusofilská orientacija w Hałyczyni w ostannij czwerti XIX st.*, w: *III Miżnarodnyj kongres ukrajinistiw. Dopowidi i powidomlennja. Istorija*, Charków 1996.
- Arkusza O., M. Mudryj, *Rusofilstwo w Hałyczyni w seredyni XIX – na poczatu XX stolittja. Heneza, etapy rozwytku, switohlad*, WLUSI 1999, nr 34.
- Arkusza O., *Ukrajinske predstavnytvo w Hałyćkomu sejmi (1889–1901 rr.)*. Awtoferat dysertaciji na zdobuttja naukowoho stupenja kandydata istorycznych nauk, Lwów 1997.
- Arkusza O., *Ukrajinskyj nacjonalnyj ruch u Hałyczyni naprykinci 80-ych rokiw XIX st.*, w: *Ukrajina: kulturna spadščyna, nacjonalna swidomist', derżawnist'*, Lwów 1997, nr 3–4.
- Bachmann K., *„Ein Herd der Feindschaft gegen Russland“: Galizien als Krisenherd in den Beziehungen der Donaumonarchie mit Russland (1907–1914)*, Wiedeń-Monachium 2001.
- Bachmann K., *Kriegsgrund Galizien. Der ostgalizische Nationalitätenkonflikt und seine außenpolitischen Auswirkungen vor dem Ersten Weltkrieg*, „Österreichische Osthefte“ 1990, nr 32, z. 1.
- Bachturina A. Ju., *Okrajny Rossijskoj imperii: gosudarstwiennoje uprawnjenje i nacjonalnaja polityka u gody pierwoj mirowoj wojny (1914–1917)*, Moskwa 2004.
- Bachturina A. Ju., *Politika rosijskoj imperii w wostocznoj Galicii w gody pierwoj mirowoj wojny*, Moskwa 2000.
- Batenko T., *Anatol Wachnianyn (1841–1908). Bilia dżereł nacjonalnoho widrodżennja*, Lwów 1998.
- Bemko W., *Bereżany-Bereżanszczyna*, w: *Bereżanska zemlja. Istoryczno-memuarnyj zbirnyk*, Nowy Jork 1970.
- Bieberstein Ch. Freiherr Marschall von, *Freiheit in der Unfreiheit. Die nationale Autonomie der Polen in Galizien nach dem österreichisch-ungarischen Ausgleich von 1867. Ein konservativer Aufbruch im mitteleuropäischen Vergleich*, Wiesbaden 1993.
- Bielamowicz Z. (ks.), *Świadectwa wzajemnych oddziaływań obrządku łacińskiego i bizantyńskiego w sztuce sakralnej na ziemiach polskich w epoce baroku*, w: *Polska-Ukraina. 1000 lat sąsiedztwa*, red. S. Stępień, t. 2, Przemyśl 1994.
- Bihl W., *Die Beziehungen zwischen Österreich-Ungarn und Russland in bezug auf die Galizische Frage 1908–1914*, w: *Galizien um die Jahrhundertwende. Politische, soziale und kulturelle Verbindungen mit Österreich*, red. K. Mack, E. Ruske, R.G. Plaschka, Monachium 1990.
- Binder H., *Die Wahlreform von 1907 und der polnisch-ruthenische Konflikt in Galizien*, „Österreichische Osthefte“, 1996, nr 38, z. 3.
- Binder H., *Perteiwesen und Parteibegriff bei den Ruthenen*, „Österreichische Osthefte“ 2000, nr 42, z. $\frac{3}{4}$.
- Blessing W. K., *Staat und Kirche in der Gesellschaft. Institutionelle Autorität und mentaler Wandel in Bayern während des 19. Jahrhunderts*, Getynga 1982. <https://doi.org/10.13109/9783666357091>
- Bobryk W., *Duchowieństwo unickiej diecezji chełmskiej w XVIII wieku*, Lublin 2005.
- Bohachevsky-Chomiak M., *How real were nationalism and feminism in 19th century Galicia?* w: *Geschlecht und Nationalismus in Mittel- und Osteuropa 1848–1918*, red. S. Kemlein, Warszawa 2000.

- Bohachevsky-Chomiak M., *Natalia Kobryńska: A Formulator of Feminism*, w: *Nationbuilding and the Politics of Nationalism. Essays on Austrian Galicia*, red. A.S. Markovits, F. Sysyn, Cambridge 1982.
- Brubaker R., *Nacjonalizm inaczej*, Warszawa 1998.
- Buszko J., *Die Stellung der Polen und Ukrainer zur jüdischen Frage im autonomen Galizien*, „Österreichische Osthefte”, Wiedeń 1996, z. 3.
- Buszko J., *Galicja 1859–1914. Polski Piemont?*, Warszawa 1989.
- Cehelśkyj Ł., *Ruś-Ukrajina i Moskowszczyzna*, Lwów 1901.
- Clerq Ch. de, *Histoire des conciles d'après les documents originaux*, t. XI/1, Paryż 1949.
- Chlebowczyk J., *Procesy narodotwórcze we wschodniej Europie środkowej w dobie kapitalizmu (od schyłku XVIII do początków XX wieku)*, Kraków 1975.
- Chodkiewicz A., *Zarys historii Kościoła greckokatolickiego*, „Chrześcijanin w świecie” 1984, nr 133.
- Czornowoł I., *Polaki i ukrajinci w polityce Awstro-Uhorszczyzny w druhij połowyni 80-tych rokiw XIX stolittja (ukrajinska intryha hr. G. Kalnoky)*, w: *Ukrajina: kulturna spadszczyna, nacjonalna swidomist', derżawnist'*, nr 2, Lwów 1995.
- Czornowoł I., *Polśko-ukrajinska uhoda 1890–1894*, Lwów 2000.
- Czornowoł I., *Stańcycy a Podolacy wobec ugody polsko-ukraińskiej w roku 1890*, „Biuletyn Ukrainoznawczy” Przemyśl 2001, nr 7.
- Czornowoł I., *Ukrajinci w Hałyćkomu sejmi: istorihraficzni, metodohiczni i polityczniaspekty doslidżennja*, w: *Ukrajina: kulturna spadszczyna, nacjonalna swidomist', derżawnist'*, nr 7, Lwów 2000.
- Demkowycz-Dobrianskyj M., *Potoćkyj i Bobrznyskyj. Cisarśki namistnyky Hałyczyny 1903–1913*, Rzym 1987.
- Didyćkyj B. A., *Michail Kaczkowskij i sowriemiennaja Galicko-russkaja literatura*, cz. I, Lwów 1876.
- Dihtjar S.I., Sydorenko H.K., Skrypnyk I.P., Chałymonczuk A.M., *Istorija ukrajinskoji literatury (persza połowyna XIX stolittja)*, Kijów 1980.
- Dobrowolski K., *Studia nad życiem społecznym i kulturą*, Wrocław 1966.
- Dorożynśkyj D., *Propahanda t.zw. prawosławija w galicko-cerkownoj prowincij (Referat predłożenyj na obściem sobraniju czenow Obściestwa im. sw. Ioanna Złatoustoho dnia 9(22) sicznja 1912)*. Otbitka iz „Cerkownoho Wostoka”, Lwów 1912.
- Drahomanow M., *Hałyć'ko-ruśke pysmennyctwo*, Lwów 1876.
- Dubec R. (ks.), *Żywot św. Maksyma Gorlickiego (Sandowicza)*, „Almanach Diecezjalny. Rocznik Ośrodka Kultury Prawosławnej w Gorlicach” 2005, t. 1.
- Duć-Fajfer H., *Literatura łemkowska w drugiej połowie XIX i na początku XX wieku*, Kraków 2001.
- Duć-Fajfer H., *Z historii Ruskiej Bursy*, „Płaj – Almanach Karpacki” 2003, nr 27.
- Dylągowa H., *Dzieje unii brzeskiej (1596–1918)*, Warszawa-Olsztyn 1996.

Dyłałowa H., *Kościół unicki na ziemiach Rzeczypospolitej 1596–1918. Zarys problematyki*, „Przegląd Wschodni”, t.2 (1992–1993), z.6.

Dyłałowa H., *Na pograniczu dwóch obrządków – greckokatolickiego i łacińskiego*, „Warszawskie Zeszyty Ukrainoznawcze” 1998, nr 6–7.

Dzioban O., *Rudolf Moch – swiaszczennyk, poet – dramaturg, propagandyst twerezosti*, w: *Ukrajinska periodyka: istorija i suczastnist’*. *Dopowidi ta powidomlennja wośmoji wseukrajinskoji naukowo-teoretycznoji konferenciji*, red. M.M. Romaniuk, Lwów 2003.

Everett L. P., *The Rise of Jewish National Politics in Galicia, 1905–1907*, w: *Nationbuilding and the Politics of Nationalism*, red. A. S. Markovits and F. E. Sysyn, Cambridge, Massachusetts 1982.

Faciewicz O., *Konecznist’ katołyckoji presy u nas i jeji organizacija*, Lwów 1912.

Falkowski J., Pasznyi B., *Na pograniczu łemkowsko-bojkowskim*, Lwów 1935.

Fedoriw J. (ks.), *Istorija Cerkwy w Ukraini*, Toronto 1967.

Feldman W., *Stronnictwa i programy polityczne w Galicji 1846–1906*, Kraków 1907.

Fenczak A. F., *Latynizacja czy okcidentalizacja? (w sprawie nowych kierunków badań nad rolą wpływów z Zachodu w kształtowaniu się tożsamości Kościoła greckokatolickiego w Polsce w latach 1595–1772)*, „Biuletyn Informacyjny PWIN” 1995, nr 1.

Franko I., *Krytyczni pyśma o hałyckij inteliheńciji*. *Twory*, t.16, Kijów 1958.

Gellner E., *Narody i nacjonalizm*, Warszawa 1991.

Gil A., *Chełmska Diecezja Unicka 1596–1810. Dzieje i organizacja*, Lublin 2005.

Gil A., *Chełmskie diecezje obrządku wschodniego. Zagadnienia organizacji terytorialnej w XVII i XVIII wieku*, w: *Polska-Ukraina. 1000 lat sąsiedztwa*, red. S. Stępień, t. 5, Przemyśl 2000.

Göttke-Krogmann U., *Huzulen – Vergangenheit und Gegenwart*, „Österreichische Osthefte” 2000, nr 42, z. $\frac{3}{4}$.

Gruchała J., *Rząd austriacki i polskie stronnictwa polityczne w Galicji wobec kwestii ukraińskiej (1890–1914)*, Katowice 1988.

Grzymała-Moszczyńska H., *Religia a kultura. Wybrane zagadnienia z kulturowej psychologii religii*, Kraków 2004.

Hajowa O., *Nauka społeczna metropolity Andrzeja Szeptyckiego w świetle materiałów archiwalnych*, w: *Polska-Ukraina. 1000 lat sąsiedztwa*, red. S. Stępień, t. 4, Przemyśl 1998.

Halecki O., *From Florence to Brest (1439–1596)*, Rzym 1958 (polska wersja: *Od unii florenckiej do unii brzeskiej*, t. 1–2, Lublin 1997);

Hertz A., *Żydzi w kulturze polskiej*, Warszawa 2004.

Highes M., *The English Slavophil: W. J. Birkbeck*, „The Slavonic and East European Review”, Liverpool 1.04.2004, t.82, nr 3.

Himka J.-P., *Galician Villagers and the Ukrainian National Movement in the Nineteenth Century*, Edmonton, 1998.

- Himka J.-P., *Religion and Nationality in Western Ukraine. The Greek Catholic Church and the Ruthenian National Movement in Galicia, 1867–1900*, Montreal-Ithaca-London 1999.
- Himka J.-P., *The Emergence of Polish Social Democracy and Ukrainian Radicalism (1860–1890)*, Cambridge 1983.
- Himka J.-P., *The Greek Catholic Church and the Ukrainian Nation in Galicia*, w: *Religious Compromise, Political Salvation. The Greek Catholic Church and Nation-Building in Eastern Europe*, red. J. Niessen, Pittsburgh 1993. <https://doi.org/10.5195/CBP.1993.54>
- Himka J.-P., *The Greek Catholic Church and Ukrainian Society in Austrian Galicia*, Cambridge-Massachusetts 1986.
- Hłystiuk J., *Anna Veronika Wendland, Die Russophilen in Galizien: Ukrainische Konservative zwischen Österreich und Rußland, 1848–1914*, Wiedeń 2001, „Kowczeh”, Lwów 2003, nr 4.
- Hnatiuk O., *Pożegnanie z imperium. Ukraińskie dyskusje o tożsamości*, Lublin 2003.
- Hobsbawm E., *Nationen und Nationalismus. Mythos und Realität seit 1780*, Monachium 1996.
- Hofmeister A., *Die Juden in der ukrainischen Geschichte*, w: *Ukraine: Geographie Ethnische Struktur-Geschichte-Sprache und Literatur-Kultur-Politik-Bildung-Wirtschaft-Recht*, red. P. Jordan, A. Kappeler, W. Lukan, J. Vogl, Wiedeń i in. 2001.
- Horbal B., *Działalność polityczna Łemków na Łemkowszczyźnie 1918–1921*, Wrocław 1997.
- Horn E., *Posłowie żydowscy i kwestia żydowska w Galicyjskim Sejmie Krajowym pierwszej Kadencji*, w: *Biuletyn Żydowskiego Instytutu Historycznego*, cz. II, Warszawa 1989.
- Hoszowskiy, R. *Moch*, „Ilustrowanyj Kalender Obściestwa im. M. Kaczkowskoho na 1893 rik”.
- Hroch M., *Małe narody Europy. Perspektywa historyczna*, Wrocław-Warszawa-Kraków 2003.
- Hrycak J., *Historia Ukrainy 1772–1999. Narodziny nowoczesnego narodu*, Lublin 2000.
- Hrycak J., *Namy znowu manipulujut? Do pytanja pro stawlennja Franka do jewrejijw*, w: *Strasti za nacjonalizmom. Istoryczni eseji*, Kijów 2004.
- Hrycak J., *Pro ważywist’ buty hałyczanynom. Probléma identycznostej na pohranyczczi*, w: *Strasti za nacjonalizmom. Istoryczni eseji*, Kijów 2004.
- Hrycak J., *Ukrajinske nacjonalne widrodżennja w Hałyczyni XIX- początku XX st. Poriwnialnyj analiz socjalnoho składu patriotycznych hrup*, „Krakowskie Zeszyty Ukrainoznawcze” 1996–1997, t. 5/6.
- Hrycak J., *Ukrajinsko-jewrejjski stosunki w postsowieckij ukrajinskiej istoriohrafiji*, w: *Strasti za nacjonalizmom. Istoryczni eseji*, Kijów 2004.
- Hryniuk S.M., *Peasants with Promise. Ukrainians in Southern Galicia 1880–1900*, Edmonton 1991.
- Hrytsak J., *History of Names: A Case of Constructing National Historical Memory in Galicia, 1830–1930*, „Jahrbücher für Geschichte Osteuropas” 2001, Bd. 49, z. 2.
- Huk I., *Z problematyki kształtowania się piśmiennictwa ukraińskiego w Galicji w pierwszej połowie XIX wieku: wojna o alfabet*, w: *Warszawskie Zeszyty Ukrainoznawcze*, red. S. Kozak, nr 11–12, Warszawa 2001.

- Iwanowycz I., *Über die historische Bedeutung des Basilianerordens in Galizien und seine gegenwärtigen Verhältnisse*, Lipsk 1885.
- Jackowski H. (T.J.), *W sprawie ruskiej. Uwag kilka do kapłanów dobrej woli*, Lwów 1883.
- Jakowenko N., *Historia Ukrainy od czasów najdawniejszych do końca XVIII wieku*, Lublin 2000.
- Janyszyn B. M., *Narodowci na rubeży 70–80-ch rokiw XIX stolittja: tworennja nowoji modeli politycznoji kultury*, „Ukrajínskyj istorycznyj żurnał” 2001, nr 6.
- Janyszyn B. M., *Hałycki narodowci 70–80-ch rokiw XIX stolittja: socjalna charakterystyka*, w: *Problemy istoriji Ukrajiny: Fakty, sudżennja, poszuki. Miżwidomczyj zbirnyk naukowych prac’*, nr 8, Kijów 2002.
- Janyszyn B. M., *Narodowski ruch u Hałyczyni jak suspilno-polityczna teczija (7–8-roki XIX stolittja)*. Awtoreferat dysertaciji na zdobuttja naukowoho stupenja kandydata istorycznych nauk, Kijów 2003.
- Jasnowśkyj P., *Pid ridnym i czużym nebom*, w: *Żowkiwszczyna. Historyko – memuarnyj zbirnyk*, red. W. Bodnak, t. 2, Żółkiew-Lwów-Baltimore 1995.
- Jobst K. S., *Die ukrainische Nationalbewegung bis 1917*, w: *Geschichte der Ukraine*, red. F. Golczewski, Getynga 1993.
- Jobst K. S., *Zwischen Nationalismus und Internationalismus. Die polnische und ukrainische Sozialdemokratie in Galizien von 1890 bis 1914. Ein Beitrag zur Nationalitätenfrage*, red. A. Herzing, F. Golczewski, Hamburg 1996.
- Jobst K. S., *Ein politischer Mord in der Habsburgermonarchie: Das Potocki Attentat von 1908. Ein Kulminationspunkt der galizischen Krise?*, „Österreichische Osthefte” 1999, nr 41, z. 1.
- Kaczała S., *Korotka istorija Rusy*, Tarnopol 1886.
- Kapralska Ł., *Pluralizm kulturowy i etniczny a odrębność regionalna Kresów południowo-wschodnich w latach 1918–1939*, Kraków 2000.
- Kardynał Adam Sapieha. Środowisko rodzinne, życie i dzieło*, red. S. Stępień, Przemyśl 1995.
- Karowec M. (OSBM), *Wełyka reforma Czyna Sw. Wasylja w 1882 roci*, Lwów 1933.
- Kasjanow H., *Ukrajínska intelihencija na rubeży XIX–XX stolit’*. *Socjalno-politycznyj portret*, Kijów 1993.
- Kippenberg H. G., *Die Entdeckung der Religionsgeschichte. Religionswissenschaft und Moderne*, Monachium 1997.
- Klinger J., *O istocie prawosławia*, red. M. Klinger, H. Paprocki (ks.), Warszawa 1983.
- Kłoczowski J., *Historia społeczno-religijna*, „Kwartalnik Historyczny”, 1993, nr 4.
- Kłoskowska A., *Kultury narodowe u korzeni*, Warszawa 1996.
- Kłoskowska A., *Skąd i po co naród?*, „Znak”, 1997, nr 3.
- Kobilnyk W., *Istorija Sambirśkoji Cerkwy*, Sambor 1937.
- Kolańczuk A., *Nekropolie i groby uczestników ukraińskich walk niepodległościowych w latach 1917–1921*, Przemyśl 2003.
- Kołbuk W., *Duchowieństwo unickie w Królestwie Polskim 1835–1875*, Lublin 1992.

- Kołbuk W., *Kościół wschodnie na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej 1772–1914*, Lublin 1992.
- Kondriatuk K., Mandziak W., *Ukrajinske nacjonalne widrodzennja XIX – pocztuku XX stolit' u suczasnij wicziznjanij istoriohrafiji*, w: *Ukrajinska istoriohtafija na złami XX i XXI stolit': zdotutki i problėmy*, red. L. Zaszkilniak, Lwów 2004.
- Konfessionelle Identitat und Nationsbildung. Die griechich-katholischen Kirchen in Ostmittel- und Sudosteuroopa im 19. und 20. Jahrhundert*, wyd. Maner H.-Ch., Spannenberger N., Stuttgart 2007.
- Kozeliewa N., *Dijalnist  Hałyćkoji Krajowoji szkilnoji rady stosowno ukrajinskoji narodnoji oswity w 1873–1914 rokach*, WLUSI 1999, nr 34.
- Kozik J., *Między reakcją a rewolucją: studia z dziejów ukraińskiego ruchu narodowego w Galicji w latach 1848–1849*, Warszawa-Kraków 1975.
- Kozik J., *Ukraiński ruch narodowy w Galicji w latach 1830–1848*, Kraków 1973.
- Krawchenko B., *Social change and national consciousness in twentieth-century Ukraine*, London 1985.
<https://doi.org/10.1007/978-1-349-09548-3>
- Krochmal A. *Konflikt czy współpraca. Relacje między duchowieństwem łacińskim i greckokatolickim w diecezji przemyskiej 1918–1939*, Lublin 2001.
- Krochmal A., *Przemiany wewnętrzne w Kościele greckokatolickim w Galicji w drugiej połowie XIX wieku*, w: *Polska-Ukraina. 1000 lat sąsiedztwa*, red. S. Stępień, Przemyśl 2000, nr 5, s. 69–78.
- Kuhutiak M., *Hałyczyna: storinky istoriji. Narys suspilno-politycznoho ruchu (XIX st. –1939)*, Iwano-Frankowsk 1993.
- Kuryllo T., *Korotkij perehľad pysatelej i żurnalystow na Łemkiwszczyni*, Lwów 1937.
- Kumor B. (ks.), *Historia Kościoła. Czasy najnowsze 1815–1914*, Lublin 1991, cz. 7.
- Kumor B. (ks.), *Obsada metropolii lwowskiej obrzdku łacińskiego w latach 1772–1918*, „Analecta Cracoviensia”, 1977, nr 9, s. 447–469. <https://doi.org/10.15633/acr.2972>
- Kumor B. (ks.), *Ustrój i organizacja Kościoła polskiego w okresie niewoli narodowej 1772–1918*, Kraków 1980.
- Kurczewska J., *New Modes of Theorising about Nations and Nationalism (Attempt and Evaluation)*, w: *The National Ideas as a Research Problem*, red. J. Sujecka, Warszawa 2002.
- Kuryllo T., *Korotkij perehľad pysatelej i żurnalystow na Łemkiwszczyni*, Lwów 1937.
- Kyryczuk O., *Stawropihijskij instytut u politycznych zmahannjach rusofiliw i narodowciw 70–90-ch rokiw XIX stolittja*, „Ukraina moderna” 2000, nr 4–5.
- Kyryczuk O., *Switohladni zasady hałyćkoho rusofilstwa*, w: *Akcienty kruglowa stola na tiemu ,Rusofilstwo w awstrijskoj Galicii: sowremiennyje istoricieskije issliedowannja i uroki“*. *Po matierjalam kruglowa stola sostajawszehojsja 02.12.2000 goda w Russkom kulturnom cietrie g. Lwowa*, red. A.W. Truchanenko, Lwów 2000–2002.
- Kysiływskyj K., *Istorija ukrajinskocho prawopysnoho pytannja: sproba syntezy*, w: *Zapyski Naukowoho Towarystwa im. Szewczenka*, CLXV, Nowy Jork-Paryż 1956.
- Lehr-Spławiński T., *Przełgład i charakterystyka języków słowiańskich*, Warszawa 1954.

- Lew W., *Borot'ba za ukrajinsku literaturnu mowu w Hałyczyni ta charakter jiji*, w: *Zbirnyk Ukrajinśkoho naukowoho uniwersytetu*, Monachium-Newy Jork-Paryż-Winnipeg 1974.
- Lewandowski J., *Na pograniczu. Polityka władz państwowych wobec unitów podlaskich i Chełmszczyzny 1772–1875*, Lublin 1996.
- Likowskie E. (ks.) *Historia unii Kościoła ruskiego z Kościołem rzymskim*, Poznań 1875.
- Likowskie E. (ks.), *Dzieje Kościoła Unickiego na Litwie i Rusi w XVIII i XIX wieku uważane głównie ze względu na przyczyny jego upadku*, cz. I, II, Warszawa 1906.
- Likowskie E. (ks.), *Unia Brzeska (r. 1596)*, Warszawa 1907.
- Łaba W., *Ne pyjte chłopczi, – Wkrajina prosyt ‘... Istorija borot ‘by hałyckych ukrajinciw za swoje duchowne wyzwolenja*, Lwów 2000.
- Łozynśkij M., *Ukrajinstwo i moskwofilstwo sered ukrajinsko-ruskocho narodu w Hałyczyni*, Lwów 1909.
- Łupiński J. (ks.), *Dzieje grekokatolików w Królestwie Polskim po powstaniu styczniowym*, Olecko 2002.
- Maciak D., *Ukraiński ruch narodowy w Galicji przed I wojną światową*, „Więź” 1987, nr 9.
- Maciak D., *Próba porozumienia polsko-ukraińskiego w Galicji w latach 1888–1895*, Warszawa 2007.
- Magocsi P. R., *Old Ruthenianism and Russophilism: A new Conceptional Framework for Analyzing National Ideologies in Late 19th Century Eastern Galicia*, w: *American Contributions to the Ninth International Congress of Slavists*, wyd. P. Debreczeny, Kijów 1983, t. 2, Columbus 1983.
- Magocsi P. R., *The Language Question as a Faktor in the National Movement*, in: *Nationbuilding and the Politics of Nationalism, Essays on Austrian Galicia*, red. A. S.Markovits/F. Sysyn, Cambridge 1982.
- Majorek C., *Projekty reform szkolnictwa ludowego w Galicji u progu autonomii (1860–1873)*, w: *Archiwum dziejów oświaty*, red. K. Bartnicka, t. IX, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1980.
- Majorek C., *Haupttendenzen in der Entwicklung des Bildungswesens in Galizien zur Zeit der Autonomie*, w: *Galizien um die Jahrhundertwende. Politische, soziale und kulturelle Verbindungen mit Österreich*, red. K. Mack, E. Ruske, R.G. Plaschka, Monachium 1990.
- Makarczuk S., *Wytoki ta ewolucija moskwofilskoj ideji w Hałyczyni (seredyna XIX st.–1914 r.)*, w: *Akcenty kruglowa stola na tiemu „Rusofilstwo w awstrijskoj Galicii: sowremienyje istoricjeskije issliedowannja i uroki”*. *Po matierjalam kruglowa stola sostajawszechosja 02.12.2000 goda w Russkom kulturnom cientrie g. Lwowa*, red. A.W. Truchanenko, Lwów 2000–2002.
- Makarczuk S.A., *Ukrajinska Respubłyka Hałyczan*, Lwów 1997.
- Makowej O., *Try hramatyky*, w: *Zapyski Naukowoho Towarystwa im. Szewczenka*, LIV, Lwów 1903.
- Malinowski M., *Die Kirchen- und Staats-Satzungen bezüglich des griechisch-katholischen Ritus der Ruthenen in Galizien*, Lwów 1861.
- Mark R. A., *Galizien unter österreichischer Herrschaft. Verwaltung-Kirche-Bevölkerung*, Marburg 1994.
- Markus V., *Ukrainians abroad*, w: *Ukraine: A Concise Encyklopedia*, red. W. Kubijowycz, cz. II, Toronto 1971.

- Michalewicz J., *Przemysł gorzelniany w Galicji doby autonomicznej. Między monopolem dworskim a monopolem państwowym*, Kraków 1988.
- Michutina I. W., *Ukraiński wopros w Rosji: koniec XIX – nacztało XX wieku*, Moskwa 2003.
- Miller A. I., *Imperia Romanowych i nacjonalizm: esse po metodologii istoriczeskiego issledowania*, Moskwa 2006.
- Miller A. I., „Ukraiński wopros” w *politike włastej i russkom obściestwiennom mnenii (wtoraja polowina XIX w.)*, Sankt Petersburg 2000.
- Miller A. I., *Wnesznyj faktor w formyrowanii nacjonalnoj identycznosti galickich Rusynow*, w: *Awstro-Wengrija: integracionnyje procesy i nacjonalna specyfika*, red. O. W. Chawanowa, Moskwa 1997.
- Mironowicz Antoni, *Prawosławie w Polsce*, Białystok 2006.
- Moklak J., *Łemkowszczyzna w Drugiej Rzeczypospolitej. Zagadnienia polityczne i wyznaniowe*, Kraków 1997.
- Moklak J., *Moskwofilstwo (moskalofilstwo i rusofilstwo. Uwagi o terminologii. W związku z artykułem Andrzeja Z. Zięby*, „*Studia Historyczne*” 2000, z. 4.
- Moklak J., *W walce o tożsamość Ukraińców. Zagadnienia języka wykładowego w szkołach ludowych i średnich w pracach galicyjskiego Sejmu Krajowego 1866–1892*, Kraków 2004.
- Mokry W., „*Ruska Trójca*”. Karta z dziejów życia literackiego Ukraińców w Galicji w pierwszej połowie XIX w., Kraków 1997.
- Monczałowski O.M., *Żitie i dejatelnost’ Iwana Naumowicza*, Lwów 1899.
- Morality and Reality. The Life of Andrei Sheptyts’kyi*, red. P. R. Magocsi, Edmonton 1989.
- Mudryj M., *Miscewe samowriaduwanija Hałyczyny w konteksti ukraińsko-polskich wzajemyn (druha połowyna XIX stolittja*, „*Ukrajina u mynułomu*” Kijów-Lwów 1996, nr 9.
- Mudryj M., *Hałycka awtonomija w 70–80-ych rokach XIX stolittja: ukraińske ta polske baczennja*, w: *Ukrajina: kulturna spadszczyna, nacjonalna swidomist’, derżawnist’*, nr 7, Lwów 2000.
- Mudryj M., *Hałycke rusofilstwo w suczasnij istoriohrafiji: stan i perspektywy doslidżennja*, w: *Ukrajina: kulturna spadszczyna*, nr 9, Lwów 2001.
- Nabywaniec S. (ks.), *Relacje między obrzǳkami – łacińskim i greckokatolickim oraz problemem rutenizacji i uniatyzacji w kontekście tak zwanej „kradzieży dusz”*, w: *Polska-Ukraina. 1000 lat sąsiedztwa*, red. S. Stępień, t. 4, Przemyśl 1998.
- Nabywaniec S.(ks.), *Organizacja greckokatolickiej diecezji przemyskiej przy końcu lat siedemdziesiątych XIX wieku*, w: *Nasza Przeszłość. Studia z dziejów Kościoła i kultury katolickiej w Polsce*, Kraków 1988, nr 70.
- Nationalisierung der Religion und Sakralisierung der Nation im östlichen Europa*, wyd. Schulze-Wessel M., Stuttgart 2006.
- Nawroćkyj W., *Szczo nas kosztuje propinacja*, Lwów 1876.
- Nieznana korespondencja arcybiskupów metropolitów lwowskich Józefa Bilczewskiego z Andrzejem Szeptyckim w czasie wojny polsko-ukraińskiej 1918–1919*, red. ks. J. Wołczański, Lwów-Kraków 1997.

- Nowak J., *Zaginiony świat? Nazywają ich Łemkami*, Kraków 2000.
- Olszewski D. (ks.), *Polska kultura religijna na przełomie XIX i XX wieku*, Warszawa 1996.
- Osadczy W., *Kościół i Cerkiew na wspólnej drodze. Concordia 1863. Z dziejów porozumienia między obrządkiem grecko-katolickim a łańskim w Galicji Wschodniej*, Lublin 1999.
- Osadczy W., *Stosunki międzyobrzędkowe a kwestia narodowa w Galicji Wschodniej: współdziałanie w życiu zakonnym*, w: *Polska-Ukraina. 1000 lat sąsiedztwa*, red. S. Stępień, t. 4, Przemyśl 1998.
- Osadczy W., *Święta Ruś. Rozwój i oddziaływanie idei prawosławia w Galicji*, Lublin 2007.
- Papierzyńska-Turek M., *Prawosławie i unia w filozofii dziejów Ukrainy Mychajła Hruszewskiego*, w: *Polska-Ukraina. 1000 lat sąsiedztwa*, red. S. Stępień, t. 4, Przemyśl 1998.
- Papierzyńska-Turek M., *Religia i Kościół w kształtowaniu się nowoczesnego narodu ukraińskiego na polsko-ukraińskim pograniczu*, „Warszawskie Zeszyty Ukrainoznawcze” 1994, nr 2.
- Partacz C., *Od Badeniego do Potockiego. Stosunki polsko-ukraińskie w Galicji w latach 1888–1908*, Toruń 1997.
- Paszajewa N. M., *Ruskoje dwyżeniie w Galycyynie XIX–XX ww.*, „Sławianskij Almanach” 1998, Moskwa 1999.
- Paszajewa N.M., *Ocierki istorii ruskowo dwyżenija w Galycyynie XIX–XX ww.*, Moskwa 2001.
- Patryło I. (OSBM), *Zakon Bazylianów po unii brzeskiej (1596)*, w: *Polska-Ukraina. 1000 lat sąsiedztwa*, red. S. Stępień, t.4, Przemyśl 1998.
- Pawłyszyn O., *Katendarna reforma w Kyjiwskiej Cerkwi: historyczny aspekt*, „Patriarchat”, 06.2004, nr 3.
- Pelesz J., *Geschichte der Union der ruthenischen Kirche mit Rom von den ältesten Zeiten bis auf die Gegenwart*, t. 1. Wiedeń 1878, t. II, Würzburg-Wiedeń 1881.
- Pidtypczak-Majerowicz M., *Kulturalna działalność zakonu bazylianów w XVII i XVIII wieku na ziemiach polsko-litewsko-ruskich*, „Chrześcijanin w świecie” 1988, nr 179–180.
- Pluszcz P., *Istorijska ukrajinśkoji literaturnoju mowy*, Kijów 1971.
- Podleski F., *Rusofilizm a Ukrainizm*, Lwów 1931.
- Prach B. (ks.), *Apostolska Administracja Łemkowszczyzny*, w: *Łemkowie w historii i kulturze Karpat*, red. J. Czajkowski, Sanok 1995, cz. 1.
- Pryśpółskij R., *Prymir latynizatorskoj hakaty na rubeżach Galickoj Rusy*, Przemyśl 1902.
- Przybył E., *Eklezjologiczne przyczyny rozłamu w Cerkwi rosyjskiej w połowie XVII wieku*, w: *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego*, „Studia Religioznawcze” 1996, z. 29.
- Radwan M.(ks.), *Carat wobec Kościoła greckokatolickiego w zaborze rosyjskim 1796–1839*, Lublin 2004.
- Radwan M.(ks.), *Kościół greckokatolicki w zaborze rosyjskim około 1803 roku*, Lublin 2003.
- Radwan M.(ks.), *Socjografia kościoła greckokatolickiego na bractawszczyźnie i kijowszczyźnie*, Lublin 2004.

Radzik R., *Co to jest naród?*, „Znak”, 1997, nr 3.

Radzik R., *Protagonści ruchu narodowego w Galicji Wschodniej*, „Przegląd Humanistyczny”, 1990, nr 10.

Rasewycz W., *Ukrajńska nacjonal-demokratyczna partia (1899–1918). Awtoreferat dysertacji na zdobuttja naukowoho stupenja kandydata historycznych nauk*, Lwów 1996.

Röskau-Rydel I., *Deutsche Geschichte im Osten Europa, Galizien, Bukowina, Moldau*, Berlin 1999.

Rudnytsky I. L., *Essays in Modern Ukrainian History*, wyd. P.L. Rudnytsky, Edmonton 1987. Rudnytsky I. L., *The Ukrainians in Galicia under Austrian Rule*, w: *Nationbuilding and the Politics of Nationalism. Essays on Austrian Galicia*, red. A. S. Markovits, F. Sysyn, Cambridge 1982.

Ryńca M., *Administracja Apostolska Łemkowszczyzny w latach 1945–1947*, Kraków 2001.

Rzemieniuk F., *Unickie szkoły początkowe w Królestwie Polskim i w Galicji 1772–1914*, Lublin 1991. Schattkowsky R., *Identitätswandel und nationale Mobilisierung in Regionen ethnischer Diversität. Ein regionaler Vergleich zwischen Westpreußen und Galizien am Ende des 19. und am Anfang des 20. Jahrhunderts*, wyd. R. Schattkowsky, M. G. Müller, w: *Tagungen zur Ostmitteleuropa-Forschung 20*, Marburg 2004.

Schattkowsky R., *Kirche und Nation im 19. Jahrhundert. Eine Forschungsanalyse unter besonderer Berücksichtigung des preussischen Ostens*, „Zeitschrift für Ostmitteleuropa-Forschung” 54 (2005), z.4.

Sarbej W., *Rozwytok ukrajinskoji nacjonalnoji samoswidomosti*, w: *Narysy z istoriji ukrajinskojoho nacjonalnoho ruchu*, Kijów 1994.

Sarbej W., *Nacjonalne widrodzennja Ukrainy*, Kijów 1999.

Sereda O., *Aenigma ambulans: o. Wołodymyr (Ippołyt) Terlećkyj i „ruśka narodna ideja” w Hałyczyni*, „Ukraina moderna” 2000, nr 4–5.

Sereda O., *Nacjonalna swidomist’ i polityczna prohrama rannich narodowciw Schidnij Hałyczyni (1861–1867)*, WLUSI 1999, nr 34.

Sereda O., *Pytannja ukrajinskoji nacjonalnojo identycznosti u hromadśko-politycznomu žytti Hałyczyni w 1860–187 rokach*, w: *III Miżnarodnyj kongres ukrajynistiw. Dopowidi i powidomlennja. Istorija*, Charków 1996.

Sorokowski A., *Z dziejów przemian mentalności greckokatolickiego duchowieństwa parafialnego w Galicji, 1900–1939*, w: *Metropolita Andrzej Szeptycki. Studia i materiały*, red. A. Zięba, Kraków 1994.

Suchyj O., *Moskwofilstwo w Hałyczyni: istorija problemu*, w: *Moskwofilstwo: dokumenty i materiały*, Lwów 2001.

Suchyj O., *Nacjonalna ideja w prohramach ta dijalnsti ukrajinskich politycznych partij Hałyczyni (kinec’ XIX – poczatok XX stolittja)*, Lwów 1998.

Suchyj O., *Wid rusofilstwa do moskwofilstwa. Rosijskyj czynnyk u hromadśkij dumciti suspilno-politycznomu žytti hałyc’kich ukrajynciw u XIX stolitti*, Lwów 2003.

Suttner Ernst Ch. (ks.), *Znaczennja zamojskojoho (1720) i widskojoho (1773) synodiw dla uniatiw Reczi Pospolytoji ta Habsburśkoji monarchiji*, „Kowczeh” 2000, nr 2.

- Stępień S., *Kształtowanie się warstwy inteligentnej w warunkach braku własnego państwa. Ukraińska inteligencja w Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1918–1939*, w: *Roczniki dziejów społecznych i gospodarczych*, 2006, t. LXVI.
- Stępień S., *W poszukiwaniu tożsamości obrządkowej. Bizantynizacja a okcydentalizacja Kościoła greckokatolickiego w okresie międzywojennym*, w: *Polska-Ukraina. 1000 lat sąsiedztwa*, red. S. Stępień, Przemysł 2000, t. 5.
- Stieber Z., *Dialekt Łemków. Fonetyka i fonologia*, Wrocław 1982.
- Styk J., *Przeobrażenia roli wartości religijnych w życiu chłopca*, „Chrześcijanin w świecie” 1988, nr 178.
- Swystun P., *Prikarpackaja Ruś pod władaniem Awstrij, Lwów 1896–1897*.
- Swystun P., *Szczo to jest ukrainofilstwo? Jeho istorija i teperisznja charakterystyka*, Lwów 1912.
- Sygowski P., *Unicka diecezja chełmska w protokołach wizytacyjnych biskupa Maksymiliana Ryłły z lat 1759–1762*, w: *Polska-Ukraina. 1000 lat sąsiedztwa*, red. S. Stępień, t. 5, Przemysł 2000.
- Szacki J., *O narodzie i nacjonalizmie*, „Znak” 1997, nr 3.
- Szporluk R., *Imperija ta naciji – z istorycznoho doswidu Ukrajiny, Rosiji, Polszczy ta Biłorusy* Kijów 2000.
- Szporluk R., *Ukrajinske nacjonalne widrodzennja w konteksti ewropeškoji istoriji kincja XVII – poczatku XIX stolitt’*, „Ukraina, Nauka i Kultura” 1991, nr 25.
- Śliwa T. (ks.), *Kościół greckokatolicki w zaborze austriackim (1772–1815)*, w: *Historia Kościoła w Polsce*, red. ks. B. Kumor, Z. Obertyński, t.2, cz.1, Poznań-Warszawa 1979.
- Śliwa T. (ks.), *Wezwania Cerkwi diecezji lwowskiej obrządku wschodniego na przełomie XVII i XVIII wieku*, w: *Polska-Ukraina. 1000 lat sąsiedztwa*, red. S. Stępień, Przemysł 2000, t. 5.
- Tarnowycz J., *Ilustrowana istorija Łemkiwsczyny*, Lwów 1936.
- Tokarski T., *Moskalofilstwo a szyszma w Galicji*, „Naprzód” Kraków 10.02.1912.
- Tomicki R., *Religijność ludowa*, w: *Etnografia Polski*, z. 2, 1981.
- Tomicki R., *Tradycja i jej znaczenie w kulturze chłopskiej*, w: *Etnografia Polski*, t. 17, z. 2, 1973.
- Torzecki R., *Sheptyts’kyi and Liturgical Reform*, w: *Morality and Reality. The Life and Times of Andrei Sheptyts’kyj*, red. P. R. Magocsi, Edmonton 1989.
- Tradycja i nowoczesność*, wyd. J. Kurczewska, J. Szacki, Warszawa 1984.
- Turij O., *„Popy i Chłopy”. Socjalna „doktryna” hreko-katolyčkocho duchowenstwa i nacjonalno-polityczna mobilizacija ukrajinskocho seljanstwa Hałyczyny w seredyni XIX stolittja*, „Kowczeh”, Lwów 2001, nr III.
- Turij O., *Ukraińska historiografia chrześcijaństwa: stan aktualny i perspektywy badawcze*, referat wygłoszony 14.11.2007 roku na konferencji Katedry Studiów Interkulturowych Europy Środkowo-Wschodniej w Uniwersytecie Warszawskim.
- Turij O., *„Ukrajinska ideja” w Hałyczyni w seredyni XIX stolittja*, „Ukraina Moderna”, 1997–1998, nr 2–3.

Turij O., *Hreko-katolyčyj swjaszczennyk w Awstrijskoji monarchiji seredyny XIX st.: derżawnyj služboweć czy duszpastyr?*, w: *Materijaly II Miżnarodnoho konhresu ukrajinistiw: istorija*, Lwów 1994.

Turij O., *Hreko-katolyčka cerkwa i zarodźennja moskwofilstwa w Hałyczyni*, w: *Istorija religiji w Ukraini. Tezy powidomleń II kruħtoho stolu (Lwiw 4–5 trawnja 1992)*, Kijów-Lwów 1992.

Turij O., *Hreko-Katolyčka Cerkwa ta ukrajinśka nacjonalna idenyczniś*, „Kowczeh”, Lwów 2003, nr 4.

Turij O., *Nacjonalne ta polityczne połonofilstwo sered hreko-katolyčkoho duchowenstwa pidczas rewoluciji 1848–1849 rr.*, w: *Zapysky NTSz. Praci istoryczno-filosofśkoji sekciji*, t. 228, Lwów 1994.

Turij O., *Nacjonalni ta połytyczni orientaciji hreko-katolyčkoho duchowenstwa 1848–1859 rr. (do henezy moskwofilstwa). Materijaly zasidań istorycznoji ta archeohraficznoji komisiji NTSz u Lwowi (Lutyj 1992 – żowteń 1993)*, Lwów 1994.

Turij O., *Socjalnyj status i materialne stanowyszczeh hreko-katolyčkoho duchowenstwa Hałyczyny w seredyni XIX stolittja*, „Kowczeh – Naukowyj zbirnyk iz cerkownoji istoriji”, Lwów 2000, nr 2.

U progu beatyfikaciji służy bożego abpa Józefa Bilczewskiego metropolity lwowskiego. Materiały z sesji popularno-naukowej, Bielsko-Biała 2000.

Unia brzeska. Geneza, dzieje i konsekwencje w kulturze narodów słowiańskich, red. R. Łużny, F. Ziejka, A. Kępiński, Kraków 1994.

Ursel A., *Proces kleryków seminarium łańcińskiego we Lwowie 1836–1839*, Lwów 1935.

Walenwander E. (ks.), *Problematyka społeczna w życiu Kościoła na ziemiach polskich w drugiej połowie XIX wieku*, w: *Kościół i społeczność. Rewolucje, demokracje, totalitaryzmy*, Lublin 1993.

Wandycz P. R., *The Lands of Partitioned Poland 1795–1918. A History of East Central Europe*, Washington 1974.

Wawryk W.P., *Proswititel Galickoj Rusy (Iwan G. Naumowicz). Nieskolko kriticieskich zamitok po słuciaju 100-litniej godowściny so dnia jewo naroźdiennija*, Lwów-Praga, 1926.

Wąsowicz K. D., *Die sozialen und politischen Bewegungen der polnischen Bauern in Galizien am Ende des 19. und zu Beginn des 20. Jahrhunderts*, w: *Galizien um die Jahrhundertwende. Politische, soziale und kulturelle Verbindungen mit Österreich*, red. K. Mack, E. Ruske, R.G. Plaschka, Monachium 1990.

Wendland A. V., *Die Rückkehr der Russophilen in die ukrainische Geschichte: Neue Aspekte der ukrainischen Nationsbildung in Galizien 1848–1914*, „Jahrbücher für Geschichte Osteuropas” 2001, nr 49, z. 2.

Wendland A. V., *Galizien: Westen des Ostens, Osten des Westens*, „Österreichische Osthefte” 2000, nr 42, z. $\frac{3}{4}$.

Wendland A. V., *Russophile in Galizien: Ukrainische Konservative zwischen Österreich und Russland 1848–1915*, Wiedeń 2001.

Wereszyck H., *Pod berłem Habsburgów. Zagadnienia narodowościowe*, Kraków 1986.

Winter E., *Byzanz und Rom im Kampf um die Ukraine 955–1939*, Lipsk 1942.

Wityk S., *Precz z Rusinami! Za San z Polakami!*, Lwów 1903.

Wozniak M., *Studji nad hałyc'ko ukrajinskymy hramatykamy XIX wieku*, w: *Zapyski Naukowoho Towarystwa im. Szewczenka*, LXXXIX–XCI, Lwów 1909.

Woźniak M., *Unia brzeska 1596. Geneza i skutki*, Toruń 1996.

Wójtowicz B., *Analiza stylistyczno-porównawcza karpackich obiektów sakralnych ze szczególnym uwzględnieniem greckokatolickiej świątyni w Łosiu*, „*Studia Ecologiae et Bioethicae*” Warszawa 2007, nr 4/2006.

Wójtowicz B., *Geschichte der Ukrainisch-Katholischen Kirche in Deutschland vom Zweitem Weltkrieg bis 1956*, Wiesbaden 2000.

Wójtowicz B., *Sacrum i profanum w tradycyjnym ujęciu ludowym*, w: *Podstawy kultury ekologicznej*, red. ks. Józef Marcełi Dołęga, Zeszyty Naukowe PAN (Komitet „Człowiek i środowisko”) nr 32, Warszawa 2002.

Wójtowicz B., *Genetyczny kod Galicji*, „*Nowe Państwo*” 2006, nr 3.

Wójtowicz B., *Kształtowanie się świadomości narodowej Łemków w latach 1848–1939*, Kraków 1987 (maszynopis w posiadaniu autorki oraz UJ).

Zabrowarny S., *Dzieło Biskupa Jana Snihurśkiego*, w: *Polska-Ukraina. 1000 lat sąsiedztwa*, red. S. Stępień, nr 3, Przemyśl 1996.

Zahirnyj H., *Die galizische Bevölkerungsstatistik und die Ukrainer*, „*Osteuropäische Zukunft*” 1917, nr 13.

Zahirnyj H., *Die galizische Bevölkerungsstatistik, ein Mittel zur Vernichtung der Ukrainer*, „*Osteuropäische Zukunft*” 1917, nr 18.

Zahirnyj H., *Ergebnisse der Volkszählung vom 31.12.1910*, w: *Österreichische Statistik*, t. 1, Wiedeń 1917.

Zajarniuk A., *Petro Krychowśkyj proty Mychajła Małynowskoho (żinka ta jiji rol u simiejnomu żytti hreko-katołyckoho duchowenstwa Hałyczyny 70-tych rokiw XIX stolittja na tli odnoho konfliktu)*, „*Kowczeh*” 2000, nr 2.

Zajarnjuk A., *John-Paul Himka Religion and Nationality in Western Ukraine. The Greek Catholic Church and the Ruthenian National Movement in Galicia, 1867–1900*, Montreal-Ithaca-London 1999.
Recenzji ta ohljady, „*Kowczeh*” 2000, nr 2.

Zawaień E., *Przemiany w osiemnastowiecznej architekturze cerkiewnej na przykładzie diecezji przemyskiej*, w: *Polska-Ukraina. 1000 lat sąsiedztwa*, red. S. Stępień, t. 5, Przemyśl 2000.

Złupko S., *Wpływ encykliki „Nowi sprawy” na stanowlennja i rozwytok chrystyjanśko-demokratycznoji dumky w Ukraini*, w: *Cerkwa i socjalni problemy. Encyklika „Sotnyj rik”*, zespół redakcyjny: o. I. Muzyczka, W. Badiak, D. Krwawycz, W. Kuczeriawyj, D. Lachowycz, Je. Myśko, A. Paszuk, Lwów 1993.

Żochowski C., *Colloquium Lubelskie, Między zgodną y niezgodną Bracią Narodu Ruskiego, vigore Constitucyey Warszawskiej, na Dzień 24. Stycznia, Anno, 1680 złożone*, Leopoldis 1680.

Encyklopedie, słowniki i źródła elektroniczne

Handbuch der Kirchengeschichte, red. H. Jedin, t.4, Freiburg, Bazylea, Wiedeń 1967; t. 5, 1970; t. 6/1, 1971, t. 6/2, 1973;

Bołtryk M., *Sąd nad świętym Maksymem*, „Przegląd Prawosławny” 2004, nr 7 (229),
www.porthodoxia.com.pl/artykul.php?id=680

Encyklopedia of Ukraine, red. Wołodymyr Kubijowycz, Toronto-Londyn 1985, t. 1. Maksym Gorlicki,
http://pl.wikipedia.org/wiki/Maksym_Gorlicki

Nowa Encyklopedia Powszechna 1996. t. 5.

Olszański T.A., *Austriackie represje w Galicji i obóz w Thalerhofie*, w: *I wojna światowa w Karpatach*,
red. T. A. Olszański, 1985, Nr 1(170), www.cmentarze.gorlice.net.pl/talerhofstrona.htm

Siwicki P. (ks.), *Prawosławna Diecezja Lubelsko-Chełmska, Leśniański Monaster Najświętszej Marii Panny*,
www.lublin.cerkiew.pl/lesnianskimonaster.html.

Ukraine: A Concise Encyclopedia, red. Wołodymyr Kubijowycz, Toronto 1971, cz. II.

Znosko A. (ks.), *Mały słownik wyrazów starocerkiewno-słowiańskich i terminologii cerkiewno-teologicznej 863–1983*, Warszawa 1983.